

**ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ
ΣΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ Β΄
ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΑΡΟΥΔΑΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1: «Μπορούν οι άνθρωποι να εικονίζουν το Θεό;»

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

(πέρα από αυτές που υπάρχουν στο ΦΑΚΕΛΟ-BIBΛΙΟ ΜΑΘΗΤΗ)

ΒΘ. Ι. Η δύναμη της εικόνας

- i. Η εικόνα ως γλώσσα**
- ii. Η δύναμη του μέσου: τηλεόραση, Η/Υ, εικονική πραγματικότητα κ.ά.**
- iii. Εικόνες ή είδωλα; Η ειδωλολατρία στη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου**

1. (Β.Θ. Ι.i) Ποιος είναι ο ρόλος της εικόνας στη ζωή και στις σχέσεις σας;
2. (Β.Θ. Ι.i) Ποια είναι η σχέση σας με τον Η/Υ και το διαδίκτυο;
3. (Β.Θ.Ι) Απαντήστε γραπτά στα παρακάτω ερωτήματα: Υπάρχουν είδωλα στη ζωή μας σήμερα; Πόσο ειδωλολάτρες είμαστε;
4. (Β.Θ. Ι.ii) Συντάξτε ένα κείμενο με τίτλο: «Ζώντας σε μια εικονική πραγματικότητα».
5. (Β.Θ.Ι) Κατασκευάστε στολίδια και κάρτες με βυζαντινές εικόνες που θα βρείτε στο διαδίκτυο.

Β.Θ. ΙΙ. Η απεικόνιση του Θεού στον Χριστιανισμό

- i. Ο κίνδυνος των ειδώλων**
- ii. Οι πρώτες εικόνες της Εκκλησίας: η χειροποίητη εικόνα του Χριστού και οι εικόνες της Παναγίας από τον ευαγγελιστή Λουκά. Πρωτοχριστιανικά εικονίδια και χαράξεις**
- iii. Εικονομαχία: Η σύγκρουση για τις εικόνες. Εικονόφιλοι και εικονομάχοι**
- iv. Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδος και Κυριακή της Ορθοδοξίας: η γιορτή της αναστήλωσης των εικόνων**
- iv. Η ακμή της βυζαντινής εικόνας μετά την Εικονομαχία**
- vi. Εικονίζοντας τον Θεό και τους αγίους. Ναός, ένα εικονογραφημένο ευαγγέλιο**
- vii. Η εξάπλωση στον χώρο και στον χρόνο (Θεοφάνης ο Έλληνας, Ανδρέας Ρουμπλιώφ, Δομήνικος Θεοτοκόπουλος)**

1. Συντάξτε ένα κείμενο με αποφθέγματα και φράσεις των κειμένων της ενότητας
 2. (Β.Θ. ΙΙ.ι) Περιγράψτε τα συναισθήματά σας μπροστά στον πίνακα του Marc Chagall: «Οι Εβραίοι λατρεύουν το χρυσό μοσχάρι» [βλ. και <http://www.wikipaintings.org/en/marc-chagall/the-hebrews-adore-the-golden-calf-1931>]
 3. Β.Θ. (ΙΙ.iii) Κατασκευάστε ένα θεατρικό μονόπρακτο με τίτλο: «Χριστιανοί μαθαίνουν την αυτοκρατορική απόφαση για την απομάκρυνση των εικόνων»
 4. (Β.Θ. ΙΙ.iii) Κατασκευάστε ένα θεατρικό μονόπρακτο με τίτλο: «Ένας εικονόφιλος αφηγείται τις περιπέτειές του»
 5. (Β.Θ. ΙΙ.iii) Συγγράψτε ένα ιστορικό αφήγημα ή δημιουργήστε μια εικονοαφήγηση (κόμικς) με σενάριο τη «φυγάδευση μιας εικόνας στα χρόνια της Εικονομαχίας», αξιοποιώντας και ενσωματώνοντας στοιχεία από τη Θ.Ε.
 6. (Β.Θ. ΙΙ.iii-iv) Συνοψίστε σε έναν εννοιολογικό πίνακα τα βασικά επιχειρήματα εικονόφιλων – εικονομάχων.
- Σχολιάστε τα.
7. (Β.Θ. ΙΙ.iv) Περιγράψτε τα συναισθήματά σας μπροστά στην εικόνα της Ζ΄ Οικουμενικής Συνόδου.

8. (Β.Θ. ΙΙ.νι) Χρησιμοποιώντας το <https://www.google.com/intl/el/earth/> περιηγηθείτε εικονικά σε κάποιους ναούς και αναγνωρίστε τους εικονογραφικούς κύκλους, τις τεχνοτροπίες κ.ά.

Αναζητήστε τα και στο <https://www.youtube.com>

Κατόπιν αναζητήστε πληροφορίες στο διαδίκτυο και συντάξτε ένα κείμενο σχετικά.

9. (Β.Θ. ΙΙ.νι) Βρείτε στο διαδίκτυο εικόνες του Χριστού από όλα τα μέρη του κόσμου.

10. (Β.Θ. ΙΙ.νιι) Αναζητήστε τις ταινίες του Αντρέι Ταρκόφσκι «*Αντρέι Ρουμπλιώφ*» (1969), του Γιάννη Σμαραγδή «*El Greco*» (2007) και της Μαρίας Χατζημιχάλη-Παπαλιού «*Εγώ ο Πανσέληνος, Ένας φανταστικός βίος*» (2014).

Περιγράψτε τις εντυπώσεις σας.

11. (Β.Θ. ΙΙ.νιι) Μελετήστε και από το διαδίκτυο τη ζωή τους: Θεοφάνης ο Έλληνας, Αντρέι Ρουμπλιώφ, Δομήνικος Θεοτοκόπουλος.

Γράψτε ένα κείμενο που να αποτελεί γνωριμία με έναν από αυτούς.

12. Χρησιμοποιώντας το <https://www.google.com/intl/el/earth/> περιηγηθείτε εικονικά σε κάποιο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο ή σε άλλο.

Αναζητήστε τα και στο <https://www.youtube.com>

Κατόπιν αναζητήστε πληροφορίες στο διαδίκτυο και συντάξτε ένα κείμενο σχετικά.

13. Βρείτε (και σε συνεργασία με τον καθηγητή των Εικαστικών) Νεότερους Έλληνες ζωγράφους που επηρεάστηκαν από τη βυζαντινή ζωγραφική (Γιάννης Τσαρούχης, Νίκος Εγγονόπουλος κ.ά.)

14. Ασχοληθείτε (και σε συνεργασία με τον καθηγητή των Εικαστικών) με την υπόθεση της διάσωσης και συντήρησης μνημείων της εκκλησιαστικής τέχνης, με το έργο Ελλήνων συντηρητών (Φώτης Ζαχαρίου, Αντώνης Γκλίνος κ.ά.) και των σύγχρονων εργαστηρίων συντήρησης στα Βυζαντινά Μουσεία.